

Vuk'uzenzele

Produced by: Government Communication & Information System (GCIS) English/Afrikaans Julie 2022 Uitgawe 1

Government gets small-scale sugarcane farmers moving

NEARLY 2 000 small-scale sugarcane farmers who could no longer afford to transport their crop by road, are set to boom, thanks to a rail loading facility donated to them by government.

Beatrice Ndimande, Chairperson of Thuma Mina Mill Comtee from Makhathini.

Owen Mngadi

Small-scale sugarcane growers in Umkhanyakude District in the north of KwaZulu-Natal have welcomed the opening of a R38 million rail siding trans-loading facility that will significantly cut their transport costs. Over 1 900 small-scale sugarcane farmers who are part of the Makhathini irrigation scheme will save R6.8 million per year because they no longer have to use trucks to transport their sugarcane. They produce around 117 000 tons a year.

With the rising cost of fuel, the recent handover by the Minister of Agriculture, Land

Reform and Rural Development, Thoko Didiza, could not have come at a better time. The South African Farmers Development Association (SAFDA) implemented the project on behalf of the Department of Agriculture, Land Reform and Rural Development (DALRRD). It is one of the DALRRD's initiatives to help to transform the sugar industry. The project began after Tongaat Hulett Sugar decided it would not be able to continue helping the farmers with their transport costs, says SAFDA Chief Executive Siyabonga Madlala. He says the farmers would not have been able to

Cont. page 2

Collect your chronic meds from your local Post Office

Page 15

STAY SAFE

VACCINATE TO SAVE SOUTH AFRICA

TOGETHER WE CAN BEAT THE CORONAVIRUS

Candidate engineer helps ensure water for all

Page 7

To read *Vuk'uzenzele* download the GOVAPP on:

Search for SA Government on Google playstore or appstore

CONTACT US

Website: www.gcis.gov.za Email: vukuzenzele@gcis.gov.za

www.vukuzenzele.gov.za Tel: (+27) 12 473 0103

Tshedimosetso House:
1035 cnr Frances Baard and Festival streets, Hatfield, Pretoria, 0083

Stygende lewenskoste vereis 'n verenigde reaksie

Suid-Afrikaners is oor die laaste paar maande hard geslaan deur skerp prysstygings wat hul lewenskwaliteit dramaties beïnvloed het.

Dit word toenemend duurder om kos en ander noodsaaklikhede te koop, vir basiese dienste te betaal en van openbare en private vervoer gebruik te maak. Alhoewel dié stygende koste almal affekteer, raak dit lae-inkomstehuishoudings die meeste.

Die jongste verbruikersprysindeks vir April 2022 wat deur Statistiek Suid-Afrika gepubliseer is, toon dat daar min verligting vir huisvoors Suid-Afrikaners is. Voedselinflasie staan op 6,2%. Die mees basiese voedselsoorte kos meer as 11 jaar gelede, met stapelvoedsel soos kookolie wat die meeste gestyg het.

Die prys van brandstof, wat omtrent alle ander produkte beïnvloed, het in die twaalf maande tot Maart 2022 met 11 derde gestyg.

Suid-Afrika staan egter nie alleen in dié verband nie.

11 Onlangse opname vir die Wêreld-ekonomiese forum wat gepubliseer is, toon dat ongeveer 11 kwart van alle mense wêreldwyd, waaronder diegene in ontwikkelde ekonomieë, finansiële sukkel weens stygende pryse.

Dié styging in pryse, veral die prys van brandstof, is die gevolg van gebeure waarvoor ons baie min beheer het. Die voortgaande konflik tussen Rusland en die Oekraïne het 11 beduidende impak op die prys van brandstof en voedsel gehad. Beide lande is groot

uitvoerders na internasionale markte van kunsmis, graan en oliesade wat nodig is 11 vir hele reeks produkte, waaronder kookolie.

Nog 11 faktor is laer landbou-uitsette weens ekstreme weerstoestande wat veroorsaak is deur klimaatsverandering, waaronder oorstromings en droogte.

Terwyl baie van dié gebeure buite ons beheer is, doen die regering alles wat hy kan om Suid-Afrikaners teen huidige en toekomstige prysstygings te beskerm.

Een van die voordele vir ons as 11 land, is 11 sterk, onafhanklike Reserwebank wat daarin kon slaag om inflasie binne 11 nou teikenreeks te hou – heelwat laer as wat baie ander lande kon regkry.

Ons het onlangs aangekondig dat die brandstofheffing vir nog twee maande tot Augustus opgehef sal word, wat 11 mate van verligting vir huishoudings sal bring. Die opheffing van die brandstofheffing het noodsaaklike verligting aan Suid-Afrikaners gebring sedert dit in April ingestel

is. Aangesien die opheffing van die brandstofheffing 11 beduidende koste vir die staatskas inhou, wat weer ander regeringsprogramme beïnvloed, sal dit moeilik wees om onbepaald daarmee voort te gaan.

Daar is egter ander goed wat ons kan doen.

Die verbetering van ons land se voedselsekerheid is noodsaaklik om die huidige en toekomstige skokke die hoof te bied. Ons het 11 sterk landbousektor wat voortdurend groei en werk skep.

Om landbouproduksie nog meer te laat toeneem en ons voedselonafhanklikheid te versterk, is ons besig om op grootskaal te belê in die verbetering van ons plaaslike kapasiteit, om kommersiële en kleinboere te ondersteun en om meer mense te help om hulle eie voedsel te kweek.

Insetbewyse is deur die presidensiële indiensnemingstimulus aan meer as 65 000 kleinboere gegee, en werk word tans gedoen om 250 000 sodanige boere te bereik. Die regering voorsien ook kunsmis en toerusting aan bestaansboere om voedsel te

produseer, en help groepe en individue om hulle eie groentetuine te begin. In provinsies soos Noordwes word kleinboere ondersteun deur "landboubeginnerspakkette" bestaande uit saailinge en pluimvee, in vennootskap met plaaslike landboukolleges.

Deur middel van die Proaktiewe Grondverkrygingstrategie en die vrystelling van grond in staatsbesit vir landbou, ondersteun ons meer kleinboere om hulle besighede uit te brei en kommersieel suksesvol te maak. Ons fokus ook daarop om meer staat-privaat vennootskappe te vestig om die uitbreiding van swart kommersiële boerderye te ondersteun deur inisiatiewe soos die Partners in Agri Land Solutions en die Landbou-ontwikkelingsagentskap.

Ons is besig om ons maatreëls vir die vervoer van diere op te skerp en ons vermoë om entstowwe te vervaardiging, uit te brei, om biosekuriteit te bevorder en dieregesondheid teen siektes soos bek-en-klouzeer, te beskerm.

Behalwe om die plaaslike vervaardiging van voedselproduksie 11 hupstoot te gee, help ons ook die armes teen prysstygings beskerm deur ons omvattende maatskaplike toelaagstelsel en die nulgradering van basiese goedere. Ons kan, deur middel van gratis basiese dienste soos water en elektrisiteit vir behoeftige huishoudings, seker maak dat geen gesin sonder basiese dienste is nie.

Om deur dié moeilike

tydperk te kom, moet die hele samelewing betrokke raak.

Wat die regering betref, sal ons voortgaan om die situasie fyn dop te hou en alles binne ons vermoë doen om Suid-Afrikaners teen die onvolhoubare styging in lewenskoste te beskerm.

Korporatiewe Suid-Afrika behoort seker te maak dat verbruikers nie meer as wat nodig is vir voedsel betaal nie. Ons verwelkom die aanduiding van voedselvervaardigers en kleinhandelaars dat hulle besig is om maatreëls in plek te stel om verbruikers te help om meer waarde vir hulle geld te kry.

Mededingingskommissie het in Maart vanjaar, die opdrag vir publieke kommentaar vir 11 markondersoek na die varsproduktemark bekendgestel. Hulle het waargeneem dat die koste van vars produkte bly toeneem het teen vlakke bo inflasie, en dat dit 11 disproportionele uitwerking op die armes gehad het. Die ondersoek sal vasstel of daar enige afwykings in die waardeketting is wat voedsel duurder maak.

Ons sal ons mededingingsbeleid aanwend om verbruikers teen onregverdigde prysverhogings en onmededingende praktyke deur besighede te beskerm, soos wat ons tydens die KOVID-19 pandemie gedoen het.

Dié pogings sal ondersteun word deur die voortgaande proses van strukturele hervorming van ons ekonomie. Hervorming in die energie-, vervoer- en telekommunikasiesektore poog om die koste van elektrisiteit, logistiek en data oor die langtermyn deur middel van groter mededingendheid en doeltreffendheid te verlaag. Ons behoort in die toekoms minder, en nie meer nie, vir dié dienste, te betaal.

Alhoewel die olieprys en ekstreme weerstoestande gebeure is waarvoor ons baie min beheer het, is daar nog steeds baie wat ons as regering, sakelui, arbeidsmark en gemeenskappe kan doen om die mense van Suid-Afrika deur dié moeilike tyd te help. **V**

Die misbruik van kindertoelae is onwettig

More Matshediso

As jy weet dat die kindertoelaag wat deur 'n versorger ontvang word, misbruik word, het jy die verantwoordelikheid om die saak by die Suid-Afrikaanse Agentskap vir Maatskaplike Sekerheid (SASSA) aan te meld.

Volgens die woordvoerder van SASSA, Paseka Letsatsi, word die kindertoelae aan die sorggewer betaal, maar is bedoel vir die versorging van die kind. Die toelaag is tans R480 per maand per kind.

Die kindertoelaag is deur die regering ingestel om finansiële ondersteuning te bied aan kinders wat in arm huishoudings grootword.

“Sodra misbruik aangemeld word, word daar 'n ondersoek geloods. Indien die ondersoek bevind dat die geld nie tot voordeel van die kind dien nie, kan SASSA iemand anders aanwys om die toelae namens die kind te ontvang en te administreer,” sê Letsatsi.

Hy voeg by dat dit van kritieke belang is dat die primêre versorger wat werklik op 'n dag-tot-dag-basis na die kind omsien, die geregistreerde begunstigde is.

“In die geval waar 'n kind van een versorger na 'n ander oorgeplaas word, is die toelaag veronderstel om die kind te volg. Daar word van die oorspronklike versorger verwag om aan SASSA te rapporteer dat die kind nie meer in sy/haar sorg is nie, en die nuwe primêre versorger moet dan inkom om vir die toelaag aansoek te doen,” sê Letsatsi.

Letsatsi sê dat daar van mense wat voortgaan om die kindertoelae te ontvang nadat die kinders nie meer in hulle sorg is nie, verwag sal word om die bedrag

Photo by ? on Unsplash

Photo by ? on Unsplash

“Sodra misbruik aangemeld word, word daar 'n ondersoek geloods. Indien die ondersoek bevind dat die geld nie tot voordeel van die kind dien nie, kan SASSA iemand anders aanwys om die toelae namens die kind te ontvang en te administreer.”

wat hulle sodoende wederregtelik ontvang het, terug te betaal. Hulle kan ook krimineel vervolgt word

as daar bewys kan word dat hulle die Staat opsetlik bedrieg het.

Dieselfde gevolge is van

toepassing op mense wat die afhanklikheidstoelae misbruik — wat toegeken word deur SASSA om finansiële ondersteuning te bied aan kinders met ernstige gestremdhede wat voltydse sorg vereis, ongeskiktheidstoelae of ouderdomstoelae.

“Indien die geld gebruik word vir alkohol, dwelms of dobbelary, en nie vir die onderhoud van die persoon wat vir die toelaag kwalifiseer nie, behoort dieselfde proses gevolg te word,” sê Letsatsi.

Wie kan vir die kindertoelaag aansoek doen?

Volgens Letsatsi, kan enige Suid-Afrikaanse burger, iemand met permanente verblyfreg, of gedokumenteerde vlugteling wat vir 'n kind sorg — of dit sy of haar biologiese kind is of nie — aansoek doen vir 'n kindertoelaag op voorwaarde dat hy of sy aan onderstaande kriteria voldoen:

- Die kind en versorger moet permanent in Suid-Afrika woon.
- Die versorger moet 16 jaar oud wees (in die geval van kinderhoofhuishoudings) of ouer.
- Die kind moet jonger as

18 wees.

- Die ontvanger van die toelaag moet die kind se primêre versorger wees en die kind moet by hom of haar woon.
- Die ontvanger moet voldoen aan die vereistes van die middeletoets (inkomstetoets).

Indien die primêre versorger enkellopend is (nog nie voorheen getroud, geskei of eggenoot afgesterf nie), moet sy/haar inkomste nie meer as R4 800 per maand wees nie.

Indien die primêre versorger getroud is, moet die gesamentlike inkomste van die aansoeker en sy/haar eggenoot nie meer as R9 600 per maand wees nie.

Die eggenoot se inkomste sal in alle gevalle oorweeg word — ongeag of die egpaar binne of buite gemeenskap van goedere, of onder gewoonte- of Asia-tiese gebruike getroud is, of in 'n burgerlike verbintenis is, of indien die aansoeker en sy of haar eggenoot nie die kind se geboorte-ouers is nie. **U**

Om misbruik van toelae aan te meld, skakel, SASSA by **0800 60 10 11** (tolvry).